

Łódzki debiut Standardu Dostępności

3

dr inż. arch. Joanna Borowczyk
Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Politechniki Łódzkiej

Wielu z nas długo wspominać będzie datę 22 czerwca 2016 roku. Tego dnia wzięliśmy bowiem udział w Łódzkim Konwencie Regionalnym II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami. Uczestnicy konferencji połączonej z posiedzeniem Doradźnej Komisji ds. Rewitalizacji Miasta Rady Miejskiej podjęli wyzwanie polegające na odpowiedzi na nurtujące nas od dawna pytania: czym jest miasto przyjazne i w jaki sposób odnaleźć możemy drogę do budowania Łodzi dostępnej dla wszystkich mieszkańców. Przewodnim tematem Konwentu Regionalnego było aranżowanie przestrzeni publicznych, budynków i usług zgodnie z zasadami określonymi w artykule 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Łódzki Konwent Regionalny II Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami

Spotkanie odbyło się w Sali Plenarnej Instytutu Fizyki, na wydziale Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej i zainaugurowała je Gra Miejska „Barierolamacz”, podczas której wiceprezydent Łodzi Krzysztof Piątkowski, przewodniczący Rady Miejskiej Tomasz Kacprzak oraz zaproszeni Radni mogli wcielić się w rolę osób z ograniczeniami w zakresie mobilności i percepcji. Po zakończeniu symulacji rozpoczęła się długa i pełna emocji dyskusja poświęcona zagadnieniom dostępności, w której udział wzięli m.in. łódzianie reprezentujący organizacje i osoby z niepełnosprawnościami wraz z rodzinami, radna Urszula Niziołek-Janiak, Z-ca Dyrektora ds. Transportu i Inżynierii ZdiT Grze-

gorz Misiorny, ekspert ds. wdrażania dostępności Spółdzielni Socjalnej FADO Bartosz Stępień oraz reprezentanci Politechniki Łódzkiej. Ważnym punktem spotkania była prelekcja dr hab. inż. arch. Marka Wysockiego, który zapoznał zebranych z koncepcją projektowania uniwersalnego - strategią bliską autorom pierwszego Standardu Dostępności tworzonego z myślą o przyszłości mieszkańców Łodzi.

Projektowanie uniwersalne a Standard Dostępności

Zasady projektowania uniwersalnego opracowane zostały w erze rozwoju ruchów na rzecz praw cywilnych w Stanach Zjednoczonych. Pierwsze przepisy z omawianego zakresu wprowadzono na początku lat 90. w USA przez powołanie ustawy pn. The Americans with Disabilities Act (ADA). Wynikają-

ce z niej akty wykonawcze oparte zostały na zasadach prawa antydyskryminacyjnego. Coraz szerzej rozpowszechniana na świecie idea nie jest minimalistyczną postawą, polegającą na zagwarantowaniu dostępu w skromnej, wymaganej obowiązującymi przepisami formie. Dąży się do zapewnienia wszystkim tego samego standardu użytkowania przestrzeni i usług. Ponieważ warunek ten okazuje się trudny do spełnienia w przypadku wielu istniejących przestrzeni publicznych i obiektów, a w szczególności tych objętych ochroną konserwatorską, proponuje się stosować rozwiązania udostępniające opisywane w tzw. Standardach Dostępności.

Prezentowany po raz pierwszy w ramach Konwentu Standard Dostępności dla Łodzi stanowi zestaw zaleceń kierowanych między innymi do projektantów i wykonawców, którzy pełnią kluczową rolę

w tworzeniu warunków dla trwałej integracji lokalnej społeczności. W rozumieniu dokumentu priorytetem powinna stać się pełna dostępność przestrzeni publicznych, budynków, środków komunikacji miejskiej, wydarzeń i usług, w tym także usług cyfrowych. A zatem Łódzki Standard obejmuje potrzeby wszystkich mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami, a realizacja zawartych w opracowaniu wytycznych sprzyjać ma zwiększeniu ładunku przestrzennego i racjonalizacji w wykorzystaniu materialnego potencjału miasta. Celem autorów jest wsparcie dla podejmowania społecznie odpowiedzialnych decyzji, spełniających oczekiwania użytkowników w zakresie dostępności i przyczyniających się do wszechstronnej odnowy zdegradowanych obszarów i obiektów na obszarze Łodzi. Aplikacja Standardu Dostępności w ramach zintegrowanych metod planowania zmniejszyć może w przyszłości liczbę fragmentarycznych działań, prowadzących do skutecznego rozdrabniania środków finansowych oraz przyczynić się do skutecznej realizacji procesów naprawczych w ramach kompleksowych programów rozwoju i rewitalizacji miasta.

Nadzieje i perspektywy

Tegoroczny Konwent Regionalny stał się okolicznością sprzyjającą wymianie informacji i spostrzeżeń

mieszkańców Łodzi oraz osób i organizacji odpowiedzialnych za kreowanie miejskiej tkanki architektonicznej i urbanistycznej zarówno obecnie, jak i w przyszłości. Dostarczył on niezbędnej wiedzy i inspiracji do dalszej pracy nad Łódzkim Standardem Dostępności, który stanowić ma szansę dla kreowania struktury miasta ze stosowną starannością i wrażliwością na zróżnicowane potrzeby lokalnej społeczności. Liczymy na to, że konsekwentne usuwanie fizycznych barier pozwoli dotychczas wykluczonym przestrzennie mieszkańcom korzystać w pełni z lokalnych dobrodziejstw, w tym rewitalizowanej Strefy Wielkomiejskiej Łodzi – obszaru najcenniejszego kulturowo, o największym nasyceniu obiektami zabytkowymi. Wysoki stopień świadomości projektantów i wykonawców oraz wypracowanie efektywnych metod realizacji inwestycji posłużyć może w przyszłości dostosowaniu istniejących i na nowo kreowanych rezerw przestrzennych do oczekiwań społecznych i przyczynić się do wychodzenia z dotychczasowego kryzysu społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Transformacja Łodzi w każdym z filarów strategicznych (gospodarka i infrastruktura, społeczeństwo i kultura oraz przestrzeń i środowisko) wymaga bowiem uwzględnienia potrzeb wszystkich mieszkańców, dzięki czemu system realizacji polityk i strategii miejskich stanie się spójny, a całość działań strategicznych efektywniejsza.

Fot.